

27 בפברואר 2017

אונר"א הודיעה כי החליטה להשעות מתפקידו את ד"ר סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, בעקבות בחירתו כחבר בלשכה המדינית של חמאס. גם בעבר הושעה אלהנדי מתפקידו באונר"א בשל קשריו עם חמאס אך הוחזר לתפקידו

ספטמבר 2011: סהיל אלהנדי משתתף בהפגנה של התאחדות עובדי אונר"א, מול מטה אונר"א בעזה ברצועה, במחאה על החלטת הארגון להשעות אותו מתפקידו בשל קשריו עם חמאס (יוטיוב, 11 בספטמבר 2011).

השעיית ד"ר סהיל אלהנדי

1. כריס גינס דובר אונר"א הודיע, כי הוחלט להשעות את ד"ר סהיל אלהנדי מתפקידו. זאת בעקבות חקירה פנימית עצמאית, שערכה הסוכנות, אשר במהלכה הוצג בפניו "מידע מוצק" ("substantial information") מכמה מקורות. מידע זה הניע את אונר"א להחליט ב-26 בפברואר 2017 אחר הצהריים על השעיית סהיל אלהנדי, עד לסיום החקירה (שבמשטמה, עדיין מתנהלת¹). הודעה זאת פורסמה לאחר שקודם לכן (23 בפברואר 2017) הודיעה אונר"א, כי תוצאות בדיקה פנימית שערכה לא הצביעו על כך שהטענות, שהועלו נגד אלהנדי נכונות (AFP, Jpost, 26 בפברואר 2016)².

2. גם לאחר הודעת אונר"א המשך סהיל אלהנדי, יו"ר התאחדות עובדי אונר"א ברצועה, להכחיש את המידע אודות בחירתו כחבר הלשכה המדינית של חמאס ברצועה. בשיחה שקיים (ב-27 בפברואר 2017) עם כתב סוכנות הידיעות הפלסטינית מען אמר, כי הוא תמה על הידיעות המתפרסמות באמצעי התקשורת, במיוחד אלו הישראליים, בדבר היבחרו כחבר הלשכה המדינית של

¹ הודעה זאת לא פורסמה (עדיין) באתר אונר"א אלא דווחה ע"י סוכנויות הידיעות וכלי תקשורת ישראלים וערבים.
² הודעה זאת פורסמה באתר אונר"א.

חמאס (ברצועה). אלהנדי שב ואמר : "אין לי קשר לדבר זה". כמו כן הוא הביע תמיהה על הודעת אונר"א בדבר השעייתו (מען, 27 בפברואר 2017).

השעיה קודמת של ד"ר אלהנדי (2011) וכניעת אונר"א ללחצי חמאס

3. אין זאת הפעם הראשונה, שבה ד"ר סהיל אלהנדי, מושעה מתפקידיו באונר"א בשל פעילותו במסגרת חמאס. בספטמבר 2011 השעתה אונר"א את ד"ר אלהנדי מעבודתו כמורה למשך שלושה חודשים ככל הנראה בשל פגישה שקיים עם אסמאעיל הניה. אונר"א נימקה זאת ב"פעילות פוליטית" של ד"ר אלהנדי קרי- פעילותו במסגרת חמאס (AP המצוטט ע"י ynet, 29 בספטמבר 2011). השעייתו גררה בזמנו מסע לחצים של חמאס על אונר"א, שכלל מחאות של ממשל חמאס והשבתת לימודים של 220,000 תלמידים בבתי הספר של אונר"א. בסופו של דבר הוחזר אלהנדי לתפקידיו באונר"א בהם המשיך עד להשעייתו הנוכחית.

4. עיקרי התגובות של סהיל אלהנדי וחמאס על ההשעיה בספטמבר 2011:

א. סהיל אלהנדי מסר, כי קיבל הודעה על השעייתו מעבודתו למשך שלושה חודשים ללא שכר הוא גם הוזהר מפני הפסקה מוחלטת של עבודתו במידה וימשיך בפעילותו. אלהנדי הגדיר את החלטת אונר"א כ"מסוכנת מאוד", והזהיר מפני צעדי מחאה שינקוט בעקבותיה (אתר משרד ההסברה של ממשל חמאס, 12 בספטמבר 2011).

ב. טאהר אלנונו, דובר ממשל חמאס, גינה את החלטת אונר"א להשעות את אלהנדי בשל פגישתו עם אסמאעיל הניה. אלנונו דרש מאונר"א לחזור בה מהחלטתה, להחזיר אותו לאלתר לעבודתו ולפצותו על הנזקים שנגרמו לו. לדבריו, החלטה זו נוגדת את זכויות האדם וחופש הביטוי, שכן אונר"א אינה רשאית למנוע מאנשי התאחדות קיום קשרים עם "גורמים ממשלתיים ועממיים". עוד איים אלנונו, כי במידה ואלהנדי לא יוחזר לעבודתו הרי שהתאחדות עובדי אונר"א תקיים פעילויות, "שיביכו את הסוכנות" (אתר משרד ההסברה של ממשל חמאס, 13 בספטמבר 2011).

5. האיום של חמאס על אונר"א מומש הלכה למעשה: ב-29 בספטמבר 2011, הכריזה התאחדות עובדי אונר"א שביתה בכל בתי הספר של אונר"א ברצועה (ח'נסאא' פלסטין, 29 בספטמבר 2011). בין ספטמבר-דצמבר 2011 קיימה ההתאחדות פעילות מחאה נרחבת במהלכה הושבתו מספר פעמים בתי הספר של אונר"א ברצועה. המדובר ב-243 בתי ספר, שכללו 8,000 מורים ו-220,000 תלמידים (פאלטודיי, 15 באוקטובר 2011).

6. בדצמבר 2011, דווח, כי פיליפו גרנאדי, נציב אונר"א, החליט שלא להשעות את עובדי ארגון בגין "פעילות חיצונית" (קרי, פעילות במסגרת חמאס) עד שהארגון יקבע קריטריונים ברורים לכך. החלטה זו התקבלה לאחר פגישות שקיים הנציב עם ראשי האזורים ברצועה בעקבות הסלמת צעדי המחאה מאז ספטמבר בעקבות השעיית אלהנדי (אלג'זירה נט, 12 בדצמבר 2011). סהיל אלהנדי מסר, כי התאחדות עובדי אונר"א הגיעה להבנות עם הנהלת הארגון, באמצעות מתווכים, להפסיק

השעיית עובדים בגין "פעילות חיצונית" עד לקביעת נהלים ברורים לכך. אלהנדי קיים שיחת טלפון עם ערוץ אלג'זירה בה מסר, ששב לעבודתו וכי הוא מצפה שאונר"א תמלא את מה שהוסכם עליו, ולא תחזור פעם נוספת על צעדיה (אלג'זירה נט, 12 בדצמבר 2011).

7. ד"ר אלהנדי הוחזר איפא לתפקידו באונר"א בדצמבר 2011 ובו בזמן המשיך לפעול בגלוי במסגרת חמאס. הדבר בא לידי ביטוי בבחירות להתאחדות עובדי אונר"א ברצועה, שהתקיימו ב-16 בספטמבר 2012. בבחירות הללו התמודדו שתי רשימות: אלמהניה ("הרשימה) המקצועית"), רשימה המזוהה עם חמאס בראשותו של ד"ר סהיל אלהנדי, ורשימה בשם אלכראמה. פתח החרימה את הבחירות בטענה, כי חמאס שולטת בבחירות אלו ומקשה על פעילות אנשיה (אלרסאלה נט, 16 בספטמבר 2012). ב-17 בספטמבר 2012 דווח בתקשורת הפלסטינית, כי חמאס זכתה בניצחון מוחץ בבחירות.

8. לדברי מצטפא אלצואף, פרשן פוליטי מעזה המזוהה עם חמאס, תוצאות הבחירות הללו ניפצו את כל התחזיות לפיהן חלה ירידה בתמיכה העממית בחמאס. אדרבא, לדבריו הוכיחו הבחירות, כי חמאס נהנית מפופולאריות גבוהה (פורום PALDF, 17 בספטמבר 2012). ב-18 בספטמבר 2012, פרסמה חמאס הודעה המברכת את רשימתו של אלהנדי על זכייתה בבחירות להתאחדות עובדי אונר"א ברצועה (פורום PALDF, 18 בספטמבר 2012). באותו יום, הודיע אלהנדי, כי רשימתו זכתה ב-92% מהקולות, קרי 25 מושבים מתוך 27 מושבים בהתאחדות (דניא אלטון, 18 בספטמבר 2012).

9. בשנים האחרונות התנהלו כמה מאבקי כח בין חמאס לאונר"א, שמהם יצא אונר"א כשידו על התחנתונה³. ההשעיות של אלהנדי מתפקידו אינו בבחינת "ארועים נקודתיים" אלא המחשת תופעה של עובדי אונר"א הנושאים כובע כפול: כובע של פעילי חמאס, ארגון טרור החותר להשמיד את ישראל, וכובע של עובדי אונר"א, ובכלל זה מורים ומנהלי בית ספר, האמורים לשמש דמויות חינוכיות לתלמידי הרצועה. האופן בו הסתיימו מאבקי הכוח הקודמים ממחיש היטב את כוחה של חמאס בקרב עובדי אונר"א ואת נכונותה לשמור עליו, כולל באמצעות השבתת מערכת החינוך של אונר"א. חמאס אינה מתכוונת לוותר על שליטתה במערכת החינוך ברצועה הנתפסת על ידה ככלי מרכזי להטמעת האידיאולוגיה האסלאמיסטית שלה בקרב הדור הצעיר וכשלב מכין לקראת גיוס הצעירים לשורות התנועה והזרוע הצבאית שלה (גדוד עז אלדין אלקאסם).

³ פרשת השעיית אלהנדי בספטמבר 2011 לא הייתה הראשונה מסוגה. דוגמא נוספת לחוסר יכולתה של אונר"א למנוע השתלטות חמאס על עובדיה ברצועה ניתנה בבחירות להתאחדות העובדים ב-25 במרץ 2009. בבחירות הללו ניצחה חמאס ברוב של 17 מתוך 27 מושבים (אתר מרכז אלביאן, 25 במרץ 2009). בעקבות ניצחונה טענה חמאס, כי אונר"א איימה בפיטורין של עובדיה בשל השתייכותם לחמאס או לארגונים אחרים וקראו לפיטוריו של ג'ון גינג, ראש סוכנות אונר"א ברצועה. איום זה לא מומש הלכה למעשה עד עצם היום הזה (פרוט ראו לקט מידע מה-27 באפריל 2009: "חמאס תוקפת בחריפות את ראש סוכנות אונר"א ברצועת עזה").